

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 77. sjednici Predstavničkog doma održanoj 12. maja 2010. godine i na 47. sjednici Doma naroda održanoj 24. juna 2010. godine, usvojila je

ZAKON
O FINANSIRANJU POLITIČKIH STRANAKA
Neslužbeni prečišćeni tekst
(“Službeni glasnik BiH”, broj: 22/00, 102/09, 54/10)

Član 1.
Cilj zakona

Ovim zakonom se uređuju način i uslovi pod kojima političke stranke i članovi političkih stranaka koji djeluju u njihovo ime obezbjeđuju sredstva za rad.

Član 2.
Definicija političkih stranaka

1. Političkim strankama u smislu ovog zakona smatraju se organizacije u koje se građani slobodno i dobrovoljno organizuju te se u skladu sa zakonom registruju kod nadležnog suda u bilo kom Entitetu - u svrhu ispoljavanja političkih aktivnosti i ostvarivanja političkih ciljeva.

Član 3.
Izvori finansiranja

1. Politička stranka može da obezbijedi sredstva samo iz:
 - a) članarina;
 - b) priloga pravnih i fizičkih lica;
 - c) prihoda od imovine u vlasništvu političke stranke
 - d) budžeta BiH za finansiranje parlamentarnih grupa u skladu sa članom 10. ovog zakona, kao i iz entitetskih budžeta i svih njihovih nižih jedinica u skladu sa entiteskim zakonima, kao i iz Brčko Distrikta BiH;
 - e) dobiti od preduzeća koja su u vlasništvu političke stranke.
2. Preduzeće iz stava 1. e) ovog člana može da se bavi samo djelatnošću vezanom za kulturu ili izdavačkom djelatnošću.
3. Članarina iz stava 1. a) ovog člana je samo redovni iznos koji član plaća prema odredbama statuta političke stranke. Prilozi su uplate koje prelaze iznose navedene članarine.
4. Godišnji prihod stranke iz stava 1. c) i e) ovog člana ne smije premašiti 20% iznosa ukupnog godišnjeg prihoda stranke. U roku od 30 dana nakon podnošenja finansijskog izvještaja u skladu sa članom 11., prihod koji je veći od navedenih 20% stranka daje u dobrotvorne svrhe jednoj ili više organizacija koje se bave dobrotvornim radom.

Član 4.

Prilozi

1. Pravna i fizička lica mogu da daju priloge političkim strankama ili članovima stranaka koji djeluju u njihovo ime. U smislu ovog zakona, prilog političkoj stranci ili članovima stranke koji djeluju u njeno ime podrazumijeva i poklone date stranci ili članu stranke koji djeluje u njeno ime, besplatne usluge ili pružanje usluge političkoj stranci ili članovima stranke koji djeluju u njeno ime pod uslovima kojima se ta stranka stavlja u povlašten položaj u odnosu na druge.
2. Pravno ili fizičko lice koje političkoj stranci pruža uslugu ili prodava proizvod mora stranci da ispostavi račun, bez obzira na to ko snosi plaćanje usluge ili proizvoda, odnosno, bez obzira na to da li je usluga pružena ili proizvod dat bez naplate.

Član 5.

Limit na visinu priloga

Ukupan iznos svih priloga jednog fizičkog lica u jednoj kalendarskoj godini ne smije premašiti osam (8) prosječnih netoplaća, a ukupan iznos svih priloga jednog pravnog lica u jednoj kalendarskoj godini ne smije premašiti petnaest (15) prosječnih netoplaća. Pod pojmom prosječne netoplaće podrazumijeva se prosječna netoplaća iz prethodne godine, prema zvaničnim podacima Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine.

Član 6.

Dužnost prijavljivanja priloga

1. Politička stranka dužna je voditi evidenciju o svim priložima fizičkih i pravnih lica, te izdati potvrdu fizičkom i pravnom licu od kojeg je primila prilog.
2. Ako ukupni iznos priloga jednog lica iz stava 1. člana 4. ovog zakona premašuje 100 KM, ta uplata mora da se unese u finansijski izvještaj u skladu sa članom 11. ovog zakona.

Član 7.

Prilozi članova političke partije

U slučaju da prilog političkoj stranci daje njen član ili grupa članova, taj prilog se prikazuje na isti način kao i prilog iz člana 6. ovog zakona.

Član 8.

Zabranjeni prilozi

1. Državni, entitetski i kantonalni organi, organi Brčko Distrikta BiH, organi opštinskih i mjesnih zajednica, javne institucije, javna preduzeća, humanitarne organizacije, anonimni donatori, vjerske zajednice, kao i pravna lica u kojima uloženi javni kapital iznosi najmanje 25% ne mogu da finansiraju političke stranke.

2. Privatna preduzeća koja obavljaju javne usluge na osnovu ugovora sa vladom ne mogu finansijski pomagati političke stranke.

Član 9. Zabranjene aktivnosti

1. Zabranjen je bilo kakav politički pritisak na pravna i fizička lica u vezi sa priložima za političke stranke.
2. Zabranjeno je obećavati povlastice i lične koristi bilo koje vrste donatorima političkih stranaka.

Član 10. Izdvajanja iz državnog budžeta

1. Finansiranje parlamentarnih grupa zastupljenih u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine raspoređuje se na način da se 30% sredstava raspoređuje jednako svim parlamentarnim grupama, 60% od ukupnog iznosa raspoređuje se srazmjerno broju poslaničkih mjesta koje svaka parlamentarna grupa ima u trenutku raspodjele, dok se 10% od ukupnog iznosa raspoređuje parlamentarnim grupama srazmjerno broju poslaničkih mjesta koja pripadaju manje zastupljenom spolu. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine utvrđuje koji je spol podzastupljen prema zvaničnim rezultatima izbora.
2. Detaljan način raspodjele sredstava biće regulisan Poslovníkom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

Član 11. Obaveza podnošenja finansijskog izvještaja

1. Političke stranke vode evidenciju o svojim prihodima i rashodima. Politička stranka je dužna da Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine podnese finansijski izvještaj za svaku kalendarsku godinu (računovodstvenu godinu).
2. Politička stranka podnosi poseban finansijski izvještaj za period izborne propagande na način kako je utvrđeno Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.
3. Do 31.03 naredne godine političke stranke podnose finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine. Ovaj izvještaj sadrži podatke utvrđene Izbornim zakonom. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi propise za provođenje odredbi kojima se bliže utvrđuju sadržaj, forma, način i drugi detalji izvještavanja.
4. Sva lica koja su dužna da podnesu izvještaj moraju da podnesu i dodatne izvještaje koje Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine zatraži.
5. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je u potpunosti nadležna da provodi i izvršava odredbe ovog člana na način kako je to predviđeno Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

Član 12.

Imenovanje ovlaštenog lica unutar političke stranke

1. Politička stranka obavezna je imenovati ovlašteno lice koje je odgovorno za vođenje poslovnih knjiga političkih stranaka, podnošenje finansijskih izvještaja i koje je ovlašćeno da kontaktira sa Centralnom izbornom komisijom Bosne i Hercegovine.
2. Podnosioci izvještaja obavještavaju Centralnu izbornu komisiju Bosne i Hercegovine o imenovanju ovlaštenog lica iz stava 1. ovog člana u roku od petnaest (15) dana od njegovog imenovanja i u slučaju bilo kakve promjene statusa tog lica dužni su u roku od petnaest (15) dana obavjestiti Centralnu izbornu komisiju BiH o toj promjeni.
3. Ovlašteno lice potpisuje sve izvještaje i odgovorno je za vođenje evidencije u vezi sa izvještajima, a na zahtjev Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine ovlašteno lice mora da dostavi izvještaje na uvid. Političke stranke čuvaju sve svoje finansijske izvještaje najmanje šest (6) godina nakon podnošenja.
4. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine sve izvještaje stavlja na raspolaganje javnosti i preduzima odgovarajuće mjere da bi se obezbijedilo da svi građani imaju pristup informacijama koje su sadržane u izvještajima.

Član 13.

Nadležnosti Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine

1. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je nadležna da ispita slučajeve u kojima nije postupljeno u skladu sa odredbama ovog zakona, i može određenim licima da naredi da odgovore na pitanja u pisanoj formi da bi se obezbijedili dokumentovani i drugi dokazi, te pribavile izjave svjedoka u vezi sa istragom koju je eventualno pokrenula Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine može da započne istragu ili preduzme odgovarajuće mjere samostalno ili po uloženom prigovoru.
2. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je nadležna za provođenje odredbi ovog zakona i nadležna je da odluči da li su politička stranka ili drugo lice prekršili odredbe ovog zakona, kao i da izrekne sankcije bilo kojoj političkoj stranci zbog nepridržavanja navedenih odredbi ili da preduzme odgovarajuće administrativne mjere u okviru svoje opšte nadležnosti, u skladu sa zakonom.
3. Prije izricanja kazne ili preduzimanja administrativne mjere, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine nastojće da postigne da politička stranka za koju je ustanovljeno da je prekršila odredbe ovog zakona, dobrovoljno otkloni uočene nedostatke, ako su oni otklonjivi.

Član 14.

Finansijska kontrola političkih stranaka

1. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine uspostavlja službu za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu Služba za reviziju), koja pregleda i kontroliše finansijske izvještaje koje podnesu političke stranke i vrši reviziju finansiranja političkih stranaka u skladu sa ovim zakonom..
2. Revizija finansijskih izvještaja političke stranke uključuje izvještaje iz državnog i entitetskog sjedišta (uključujući i Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine) i najmanje dvije regionalne kancelarije koje izabere Služba za reviziju.
3. Ako nakon podnošenja stranci završnog pismenog izvještaja o reviziji nema prigovora, revizor službeno potvrđuje nalaze revizije. Ovom potvrdom se dokazuje da je stanje finansijskog poslovanja, nakon pravilno obavljene revizije i na osnovu knjiga i dokumenata političke stranke i informacija i dokaza koje su dostavili izvršni odbori, u skladu sa odredbama ovog zakona. Ako su uloženi prigovori, revizor mora da odbije da službeno potvrdi reviziju ili mora da je izmijeni u skladu sa prigovorom. U potvrdi koju daje revizor moraju da se navedu imena regionalnih kancelarija u kojima je revizija izvršena.
4. Potvrda revizora mora da se priloži uz finansijski izvještaj koji se dostavlja i objavljuje u “Službenom glasniku BiH”.
5. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine osnovaće službu za reviziju vodeći računa o profesionalnoj osposobljenosti revizora. Centralna izborna komisija će biti zadužena za zapošljavanje i smjenjivanje radnika u službi za reviziju.
6. U smislu prethodnog stava, lice koje je imenovano za revizora ne smije da bude član izvršnog odbora, član glavnog odbora stranke, imenovan za knjigovođu ili zaposlen u stranci čije je poslovanje predmet revizije, odnosno u nekoj od regionalnih kancelarija te stranke, odnosno lice koje je bilo u navedenom svojstvu u periodu od tri godine prije navedenog imenovanja.
7. U slučaju da služba za reviziju smatra da treba da se obavi detaljniji finansijski pregled da bi se obazbijedilo da knjigovodstveni izvještaj bude vjerodostojan, službi za reviziju omogućava se pristup prostorijama stranke. Ako se pristup prostorijama stranke uskrati, smatra se da navedena stranka nije dostavila finansijski izvještaj i Centralna izborna komisija joj uskraćuje pravo da se kandiduje na narednim izborima.

Član 15.

Uloga Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine

1. O svim nepravilnostima i kršenjima odredbi ovog zakona Služba za reviziju izvještava Centralnu izbornu komisiju BiH. U slučaju da politička stranka ne postupi prema odredbama ovog zakona, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je nadležna da izrekne novčanu kaznu u skladu sa Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

2. Ako je politička stranka dobila sredstva u iznosu koji premašuje najveći utvrđeni godišnji prihod iz člana 3. d) ili premašuje najveći utvrđeni iznos priloga iz člana 5. ili na način koji je zabranjen članom 8., Centralna izborna komisija političkoj stranci izriče novčanu kaznu čiji iznos ne prelazi trostruki iznos sume koja je dobivena na nezakonit način. Ovim članom se ovakva kazna dozvoljava i izriče čak i ako ukupan iznos novčane kazne prekoračuje deset hiljada konvertibilnih maraka (10.000 KM).

Član 16.

Uloga Apelacionog vijeća

Apelaciono vijeće ima nadležnost da razmotri žalbe na odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine. Apelaciono vijeće je ovlašteno da izrekne novčane kazne u skladu sa Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine

Član 17.

Dužnost podnošenja izvještaja Parlamentu

Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine je dužna da svake godine podnese izvještaj o pregledanom stanju finansijskog poslovanja Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine. Izvještaj se dijeli kao skupštinski štampani materijal.

Član 18.

brisan

Član 19.

brisan

Član 20.

1. Politička stranka obavezna je da, najkasnije u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona Službi za reviziju dostavi podatke o svojoj imovini, i to razvrstane prema iznosu, vrsti i porijeklu te imovine.
2. U slučaju bilo kakve promjene u imovini, političke stranke dužne su u roku od 15 dana obavjestiti Centralnu izbornu komisiju BiH o toj promjeni.

Član 21.

Brisan

Član 21a.

Ovlašćuju se ustavnopravne komisije oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine da, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, utvrde prečišćeni tekst Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Član 22.

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objavljuje se i u "Službenim novinama Federacije BiH", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Brčko Distrikta BiH".